

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY.

SZERKESZTŐI SZÁLLÁS:
belső farkasutczában 81 szám alatt.

Megjelen e lap hetenkint négyszer u. m. vasárnap, kedden, csütörtökön és szombaton.
Ara évnegyedre 3 ft. o. 6. Hirdetési ár: négyhasábos sorért először 7 kr., másodsor 6 kr., harmadsor 5 krajczár osztrák ért. s minden hirdetés után 30 kr bélyegdíj. Előfizetés s hirdetés a kiadó-hivatalnál kezeletik.

KIADÓ-HIVATAL:
Középutca, STEIN J. könyvkereskedése.

Kolozsvár, február 5-kén 1862.

(D) Ha azoknak magatartását észleljük, a kik az october 20-ikán megrendült alkotmányosság újjászülésének alkalmát mindjárt arra használták fel, hogy saját nemzetfeleik nevében a magyar királyság alapító nemzetének jogküzdelmét ezer váddal és követeléssel lankaszszák, a nélkül, hogy a gyanúsítások terére menve azt elemeznék: minő szerepet vett mozgalmakban a corruptio, dicsvágy, vagy személyes hiúság, azon eredményre jutunk, mikép a viszály áthághatlan válaszfalát azon külön tér képezte, melyet ők, és mi elfoglaltunk.

Mi alkotmányos igényeink érvényesítésére nézve egyetlen biztos jogalapot láthatunk: az uralkodó házzal kötött kétoldali szerződéseinket, melyek évezredes jogainkat, királyságunk integritását, és külön állását biztosítják. Ugy minekünk magyaroknak, mint a velünk együtt élő más ajku népeknek ezen királyság joga oly szent vívmányunk, hogy ha ezt feladjuk, intézvényeink történelmi szabadságát veszítjük el.

Soha egy magyar sem tagadta meg, hogy ezen történelmi szabadság védelmében közös érdeme van a többi népeknek is, kik nagyrészből osztották velünk a nehéz harcok fáradságait, s így nem lehet megtagadni a nemzetiségek azon követelését, hogy ők tetszésük szerint fejlesszék ki ugy nemzeti jólétüket, mint culturájukat, s hogy az állam kormányzása, s közigazgatása körül semmi jog tőlük meg ne tagadtassék.

Mindez az egyéni jog természetes kifolyása egy alkotmányosan szabad államban, s éppen azért kell védeni a törvényes szabadságot, hogy ennek alapján az egyéni jog, s ennek complexuma a nemzetiségi jólét és előhaladás kifejlődhesse.

Nem hiszem, hogy ez utóbbi részben akármely nemzetiség is méltó váddal lehetne a magyar közvélemény irányában, sőt törvényhozásunk maga még akkor, midőn 1848-ban a jogegyenlőség elvét kimondá, bárha nem volt ideje annak részleteit formulálni, törekedett arra, hogy az egyéni jogosultság alapján a nemzetiségek igényeinek eleget tegyen.

Ezen királyságnak azonban, az alkotmányos küzdelem természeté szerint nem lehetett most, midőn a tíz éven át szorító lánczok tágulni kezdetek, legelőbb is a nemzetiségek kielégítéséről határozni.

Első kötelessége lett volna a királyság minden lakójának, a helyett, hogy magát éppen a magyar

királyság jogküzdelmének zsibbasztására, nemzet egyéni érdekekért előtérbe hozza, határozottan arra munkálni, hogy a királyság constitutója, ős kötésekben alapult, s egyedül így zavarhatlan szabadsága visszaállíttassék.

Ezalatt az ország legelőbb is ismét elérte volna a polgári jólét azon fokát, melyet az alkotmányos szabadság egyedül biztosíthat, s melyet a civilisált világ a társadalom legszentebb adományának tekint, s mely a mint az egynemzetiségű angol és amerikai államok különszakadása igazolja, magasabb fogalom magánál a nemzeti egységénél.

A minap egy szláv lap szemére vetette a magyaroknak, hogy ők szemben a germanismussal, követelőbbek voltak saját nemzetiségükre nézve, mint a mennyit a közöttük levő nemzetföredékeknek megadni akarnak; érte ezalatt azok követelését, kik nemzetiségi területeken jártatják eszöket.

Ez is oly ellenok, mely az álláspont különbözőségére mutat. A magyarok sohasem nemzetiségűk, hanem országuk, királyságuk jogát követelték. Ha Ausztria szorosán, egy állam volna őseredetileg és jogilag, a magyarok postulatumai is másszerűek lennének; ámde Magyarország egy külön történelmi királyság, nem nagyon rég sokkal hatalmasabb uralkodás volt az akkori Ausztriánál. Mátyás hadai uralkodtak Bécs felett, Nagy Lajos lábaihoz Olaszország tette koronáját. Ez a nagy királyság önként választá királyának a Habsburgházat. Szerződésekre lépett e házból uralkodóival, esküikkel biztosította ős törvényeit, s külön királysági állását. És im ez az, mit a magyar követel, és nem a nemzetiség. A nemzetiséget senki sem veheti el, mert az az ember nyelvéhez van forva, az együtt száll reánk az első órával és az anyatétellel; de elveheti a szabadságot, s a vesztett szabadság megtérheti a nemzetiségi fejlődést, megölheti a nemzeti nyelv forgalmát a családi tüzhelyen kívül; míg a valódi polgári szabadság egy kifejlett alkotmányos államban mindent biztosít, a mi az egyének és a nemzetnek szent lehet. Ezen historiai királyság egységét, integritását és intézvényeinek sérthetetlen jogosultságát fejezi ki a magyar kérdés; s mindezen jog, mely e független királyságé, közös azon nemzetekkel, melyek köztünk laknak.

Ez az első jog, az állami jog, a mely aztán forrása az egy állam kebelén belől eső érdekek jogainak, legyenek ez érdekek kásátokéi, vagy nemzetekéi. Az általános jog kivívása tehát az első, s azután következik a részletes jogok apránkénti vagy egyszerre kiegyenlítése.

Azért, hogy a részletes érdekeket tán az árverező politika egyszer nagyon is simogatja, s aranyhegyekkel kecsesgeti: föl lehet-e áldozni az általános jogot, melyet törvény és eskü biztosít? s mely nélkül a részletes jog nem egyéb fictionál. Hisz így az, a mit rendes államokban alkotmányos fejlődés és a törvény nemes fegyverével viták által szoktak kivívni, a folytonos hazaárulásokban keresné támaszát.

A mi uralkodásunk visszahelyezheti a hazát teljes ős jogaiba; s akkor nyitva áll a törvényes tér minden nemzetiség előtt jogos igényeit érvényesíteni. A mit e téren kívül ki lehet vinni, alaposabban kivihető ott. Az ős intézvény minden benn lakó nemzet tulajdonává válván: sokkal kisebb erőbe kerül ezen intézvények visszaállításával, azoknak határain belől megnyugtanni a nemzetiséget; mert könnyebb a részleteket legyőzni, mint az általános jogot.

Tehát midőn valamely nemzetiség biztonságát egy közös uralkodó kezétől várja, miért kell ezért feláldozni a főjót, a történelmi állami jogot, mely nélkül az ígéreteknek nem lehet semmi jogi garanciája?

Igy előzték meg nálunk a rohanó követelések, a kérdés legelső stadiumát. A tyúk tojásait vitte a leány fején, s gondolatiban rajongtak e tojásokból kikelendő csibék, látta viaskodni a kakócákát, im kedves állatkáira csap a roka, a képzeletet a leány összeveteszi a valóval, fejeéről a kosarat a roka után dobja, a tojások szétförtnek, a kosár összehorpad, a róka nincs sehol; phantom volt melyből még a tojás sem maradt meg, melyből az ábránd kiindula.

Igy tettek velünk. S haragudtak, hogy nem árvereztünk, nem ígértünk mindent, mint a követelő gyermekeknek. De hisz mit ígérjen az, a ki maga is vár, vár a meggyőződéstől, vár az időtől? Mi szintén szabadelvű intézményeket ohajtunk, melynek egise alatt ugy minden egyén, mint minden nemzet boldog és megelégtült legyen, a mennyiben valakinek egyéni és nemzeti boldogsága az állam intézvényeivel összeköttetésben kell hogy álljon, az isteni és emberiségi törvények igazságához és szabadelvűségéhez képest.

Kolozs, febr. 5-én, 1862.

Tanácsunk lemondása elfogadott felsőbb helyen. Szerző biztossá Kolozs megye helyettes főispánja van kinevezve. Főbírákhoz már e tárgyban írt is a mtgos helyettes főispán ur. Puhatólózott, vajjon a lemondott tiszték közül, kik volnának hajlandók újból szolgálni. Ugy hiszem, hogy

TÁRCZA. JUDITH TÖRTÉNETE.

XII.

(Polytáfás.)

Igen, emberek — szolt Mátyás atya — most én is fel vagyok oltva Oláh Juditnak adott esküm alól és szöbátok. És im előttetek tanúságot teszek az Isten előtt, kinek életemet szentelém, hogy e nő, ki elvermelésre ítéltetett, ártatlan volt, s magára vette az irtózatot vádat, hogy anyját megmenthesse, ki egy örült szempillantásban ölte meg unokáját. Így ítélnék a földi bíróságok, de az Isten igaz bír. Ti pedig keresztények, kiknek hitetek nem kíván véráldozatot, ne legyenek sötét eszközei egy igaztalan ítélletnek. Jöjjetek e sirhoz. Egy ártatlan szív, egy vértanu fekszik ott; kinek csak az volt vétké, a mi dicsőségévé s erényévé vált volna, ha egy sötét ármány nem játszik a szerencsétlennel. Kérjük az Isten, adjon a kiszenvedettnek csendes nyugodalmat.

De itt többé nem voltak bírók, csak elégtévők. Az elégtévőknek nem szabad bírálnia. Judith eltemetett, de nem gyalázzattal. Az első göröngyét Mátyás atya veté a szerencsétlen megszokadott szívre. És könyezett ő, könyeztek a tisztviselők, s az egész népség csendes zokogásba tört ki. Oláh Miklósné holttestét elvitték onnan

s csendes innepélylyel adták át az anyaföldnek.

* * *

Udvarhelyszék egyik zúgfalujában, hol egykor Maróthi birtoka terült el, egy hegy-csúp ormán sötét szomorú kriptá volt látható. A kriptához a fennebbi eseményt követő kora hajnalban egy befödött szekér érkezett.

A szekérből Maróthi szálla ki három férfival, s csakhamar egy fényes koporsót emeltek le vállaikon.

A törvénynek eleget tettünk tegnap, ma tegyünk eleget az igazágnak és vallásnak — szolt búsan Maróthi.

Ezzel a koporsót a kriptá közepébe le-tették.

A férfiak egyike egy szomorú halotti éneket kezdte el, a minők a protestans hitfelekezethöz ismertek, a más kettő atán-énekelte, mialatt Maróthi márvány-szoborként állt ott.

Az ének végeztével a másik férfi, ki-ben a paniti református lelkészre ismertünk, egy szomorú halotti beszédben búcsúztatót el Judithot az élettől és kedveseitől.

A koporsóban Judith földi maradványai voltak elhelyezve, kit Maróthi ástott ki a meggyalázó sírból, s hozza titkon őseinek sírboltjába.

Ide helyeztük őt ez üregbe; jobbról anyám, balról atyám nyugszik, ott pihenjenek Judith porai azok között, kiket leginkább szerettem. E hely nekem vala szánva — ő másod énem volt. — És most uraim, Isten veletek. A kolostor kriptája vár reám

s azután ott fenn az én forrón szeretett ártatlan Judithom szelleme!

Kecsetiről hagyományaink azt beszélik, hogy Judith kivégzése napján az örült-ség, mely tán addig is lappangott dühöngő indulatos természetében, teljesen erőt vett rajta. Földöntött lett s elvesztett valahol nyomorult és ismeretlen halállal.

Bíró Tóbiás az álmódzott kincsek-ből szép összeget gyűjtte össze, visszaszerzé abból őseinek sóváradó birtokát, megvásárolta s gyermekeit hagyott hátra. De maniját pár nyomig utódai is örökölték s e század első tizedeiben halt meg Sóváradon egy Bíró-ivadék — nevét már elfeleddem — ki minden vagyonát a kincsásatás miatt vesztette el sikertelentül.

FÜGGELÉK.

Steinville tábornok, mint akkori hadi parancsnokhoz valami vádló feljelentésnek kellett érkeznie Judith ügyében, mert egy szigorú iratában Dózsa Pétertől felvilágosítást kívánt azon eseményekről, melyek Oláh Judith kivégzését s Mátyás jezsuita atya jelenléte alkalmával történtek. Dózsa Péter irata *) következőleg hangzik szóról szóra az eredeti kézirat után, melyet mint történelmi adatot elbeszéléstünk alapjának igazolásul közreadni jónak láttunk:

Quando quidem post pronuntiatum adversus reum quempiam sententiam capitalis sententiatu iste supponitur esse mortuus. Non

* Láthatni Benkő Károly gyűjteményében.

absimili modo foemina isthaec Kibediensis quum legitime fuerit condemnata, ut mortua reputabatur quidem, at ob brevitatem temporis, ipso condemnationis die sententia adversus eandem pronuntiata executioni demandari nequivit, eoque minus quatenus sententiae per sedem iudicalem Maros adversus quempiam latae, in territorio civitatis Marosvásárhely privilegio ejusdem sic dictante executioni demandari non possint.

Quum vero ut magistratui mihi incumbat, ut praetactam malefactorum sententiae capitis jam condemnatum exequi demandarem; interim vero quoad hoc fieret ne elaboretur rite procurarem vinciam, misi ad tempus executionis custodiendam in pagum vicinum Szent-Király diem, ad manus iudicis pagi ejusdem; renunciare simul per assessorem inelctas sedis Maros Dominum Andreám Dénés praedicatori reformatae religionis ejusdem loci, ut et scholae magistro, ut animae salutis condemnatae praescriptae haberent rationem, quod et fecerunt maxime serioque inservientes seras ad vespas ad eaque necessaria ad salutem condemnatae illius putabantur.

Sequenti die ego proditurus ex hospitio meo m. vásárhelyiensis ad procurandum sententiae ejusdem executionem, accurrit interim reverendus pater e societate Jesu Dominus Mathias, ac in ipso meo hospitio me rogabat, ut gratiam praetactae indulgerem, eo facto bonum opus omnino esse facturum, ad quam ego suae reverentiae petitionem placide respondi: id me facere contra jura regni non posse, non est meum dare gratiam sententiatu, sed supremi magistratus.

Quo intellecto reverendus dominus pater

árosunk sajátos viszonyát tekintetvé, a lemondott isztekét újból szolgálatra megnyeri a biztos ur s az illeték is az áldozattól nem rettennek vissza; az idővel, körülményekkel eszélyesen alkunni tudni és akarni, nem hazafiatlanság.

Székely bányatáji.

Dézs, február 2. 1862.

Tegnap előtt olvastott fel a választott közönségi gyűlésben a múltgy főkörmányszéki elnökségnek Dézsvárosa tanácsához intézett, és onnan a közönséghez áttett azon leirata, melyben a tanács lemondása elfogadtatik, s egyszersmind megiratik, hogy kormánybiztosul Dézsvárosa szervezésére főispáni helyettes mlt. Pataki Dániel ur nevezetett ki.

A rendelet felolvasása után városi főorvos Feuregger Károly emelt szót, s óvast kívánt jegyzőkönyvbe iktatni. Az indítvány határozattá vált. Ezután néhány keblü ügyek tárgyalása után felolvasatott a tanács azon átirata, mely mellett küldi a városi constitutio értelmében tett kijelölést a megyei hivatalba átlépés által írességbe jött fő- és aljegyzői hivatalokra. Ki lönek jelölve a főjegyzőségre: Bányai István, Brenesán Albert, Veres László; az aljegyzőségre: Csákány Dániel, Balás Márton, Dózsa István; szö-zat többséggel megválasztattak főjegyzőnek: Bányai István volt városi tanácsos; aljegyzőnek: Csákány Dániel volt városi szolgabíró. Itt meg kell jegyezni, hogy a közönségi tagok egy része a tereméből kivonult, s a választásban részt nem vett, mint a mi a fennírt felsebb rendelet felolvasása után feleslegessé vált.

A kormánybiztos ö mlga a felsőbb helyről nyert megbízás folytán a várost eként szervezte: Főszónok maradt Róth Pál, főhadnagy lett Pécsi Imre volt megyei szolgabíró és alkotmányos városi tanácsos. Városi tanácsosok: Vékonny Ferenc, Veres Lajos, Fazekas Iván volt alkotmányos városi tanácsosok. Főjegyző: Bányai István, aljegyző: Csákány Dániel, levéltárnok és iktató: Czege Deodát, előbb is ugyanaz; irnokok: Dózsa István, Binder János; pénztárnok: Gyarmathi János, városgazda: Keresztesi Imre, erdész: Fodor János; szolgabíró: Miklós József, előbb is ugyanazok; a régebben rendszeresített hat városi tanácsosi állomások közül csak három közigazgatási tanácsosi állomás töltött be. A három törvénykezési tanácsosi állomás betöltése akkorrá halasztottatik, mikor a törvényszékek az egész országban szervezve lesznek.

V. A.

Dézs új tanácsházának felszenteltetése.

Az első választott közönségi gyűlést az új tanácsházban főszónok Telegyi Róth Pál a következő beszéddel nyitá meg:

Tekintetes választott közönség!

Midőn a pacsipta, a hajnal megaranyozván a az eget, kirepít fészkeiből kisdedit, ösztönét követve vidám éneket dalolva, sietve emelkedik ez fel a magasba Isten trónja felé s hálát rebegve dicsőíti a szent természet és szellemét. S a lepke midőn bábburkát áttörve a zöldmező virányait kápráztató szirmaikkal feléje sovárogyva hajolva lenni látja, nem kéklik azok édes mézét szivni, nem kéklik fürödni a virágok illatárjában; de könnyedén repked azokon végig, s tarka szárnyai fényével felboglárogyván a kék levegőt az anyatermészet feléltetése által dicsőíti az eget urát.

Miis a természet keblünkben élő örök törvényeit követtük tks. vál. közönség! midőn őseinkről maradt csak is a mult emlékezteivel díszített roskadózó szűk fészktünk elhagyva, mielőtt ez új tanácsház tag természet hazafiai köteleink teljesítését megkezdettük volna, megszentelők e helyet, buzgó hálát emelünk az örök Istenhez hogy: városunkat, s hazánkat a sok századok öldöklő viszontagságai közt is megtartá; könyörgő imákkal fohászodánk, hogy: szentelne meg minket s utódainkat az ő szent lelkével, hogy lenne e ház örökké a jónak, igaznak és szépnek megfelfőtzetlen temploma; megtisztult érzelmekkel eltölt lelkeinket felmagasztaló énekekkel dicsőítve kérők áldását arra, hogy: virágozunk, s teremne dúsan minden itt elvetett jó mag, s jönné el a népre az ő országa!!!

Még hallom a szivűdítő dalokat, még betöltik lelke-

met a vallás szolgáinak bölcs mondásai a lelkesítő, s az evangélium alapelve a szeretet kristály tiszta érzetével telt könyörgések hangjai, melyeket e terem falai. hó 23-án vizshangozának, s melyekkel eltelve oszlánk akkor szét családink körbe, mint megannyi apostolai az Isten igéinek; s lelkemben felkél a vágy: templomom alakítani át újból e helyet, s hálátat rebegve, s fohászokat emelve dicsőíteni az eget urát a népek gondviselőjét.

De míg a pacsipta édes dalát zengedezi, felkél a nap a maga fényében, s az önfenntartás köteleire ébresztve őt elhaltat az áradzó dalnok.

Elmult trák néze is a háladási hajnala, felviradt a tettek nappala, s mi összegyűlünk ide, folytatni azt mit néhány nappal ezelőtt az ősi lakban be nem végeztünk az e város jóllété, emelkedése, s felvirágoztatása örökké tartó nagy munkáját.

Ez kötelességünk; melyre néze a jelen s utó kornak felelősséggel tartozunk, s minek, hogy eleget tehesünk, a polgári élet szövényes útjai között mindég a célra vezetőt kellene eltalálnunk!

De képesek leendünk-e erre?

S éppen most midőn elhagyva ősi tanácskozási termünket ez új épületben örömmel kezdenők meg teendőink hosszú sorát, egy új sötét labirint felé közeledvén, melynek utai előttünk merőben ismeretlenek, s a távolban nehéz fellegek tornyosulását látván, melyek villámokat hordhatnak méhünkben, nemde önkénytelen emelkedik fel lelkünkben a kérdés: hogy lesz-e Ariadnénk, ki a sötétben elvezessen? S lesznek-e villámhárítók, melyek védelme alatt biztosan munkálhatnánk a végzél felé?

Igen e kérdések töltik el lelkeinket, s elfátyolozzák polgári örömeinket.

E ködfátyol eloszlatására engedjék meg önök, hogy mielőtt rendes munkáinkhoz hozzá fogunk, ez új teremben első összegyűléstünk alkalmával elmondhassam jövőnkülről nézeteimet!!

Tagadhatatlan, hogy kétes kornak megyünk elébe. A polgári élet egyedül szilárd alapja, a törvény tekintélye alá van ásva, s a jövőd az eshetőségeknek talányul oda dova. — De kétkedjünk-e azért a jobb jövő felől? S kétségbe essünk-e mert az alapot, melyen biztosan állani vélők lábunk alatt ingadozni éreztük, míg van támasz mihez fogózkodhatunk, s szellemi szárnyakkal bírunk, melyek által szilárd alap nélkül is feltörni, s az Isten trónja felé emelkedni képesek vagyunk?

Küzdelmek várnak reánk! De hát nem volt-küzdelmekes multunk? S azon épület, melyet elhagyva az enyészefnek szántunk el, nem ily századoknak szóltan emléke-e? És ha annak minden lelkesítő díszítmények nélküli szűk falai között atyáink küzdeni elég erővel bírtak, s a kétes körülmények között megtalálták a polgári bölcsesség irányát, féljünk-e hogy mi gyengébbek leszünk vagy eltévelyedünk?

Nem!

Fel fognak bennünk elevenedni a honalkotó nagyok lelkei, kiknek mell-szobraik ez épület homlokzatát díszítik, s vezéreink lesznek a sötétben világító szellemeik, s villámhárítók nemes jellemök által.

Szt. István vezérelend minket valahányszor előtétet vagy ellenszenv akarna győzedelmeskedni köztünk, megtanítván, hogy a jövő boldogság alapja az igaz testvériség, s a polgári életbeni megtestesítése az idevítő tanának: szeressetek felebarátodat mint magadat.

Szt. László szilárd bátorságát kölcsönzend nekünk valahányszor az igazság és jog védelméért küzdünk kellend.

Nagy Lajos példáját követendjük, ha ellenségeink támadnának, erősek levén ellenük a harcban, de erőnket leginkább ellenségeink nagylelkűségünk által szövetsége-seinkkel tételében találándván.

Hunyadi János lovagias, s tiszta áldozatkész hazaszerető jellemét vendjük példányképtül az Isten, a népek, s a szerződekadta jogok tisztelése, s védésében, s küzdeni fogunk azokrét jutalom reménye nélkül, sőt ha megáláztatás várna reánk, ha a köz jó azt kívánja, mint ő tevé a baza boldogítására.

S Mátyás az igazságos megtanítand mindig az örök igazságra törekedni, s ha tán éppen az igazság s a köz jó érdekében a hatalom felkentjei erős kezekkel ön jogainkat is rövid időn megszorítják, mint ezt ő néha tevé, megnyugodni abban, csak hogy a végzél eléréssék, és ez

szent legyen! És végre Mátyástól valamint Bethlen Gá-bortól sajátunkká teendjük a jövő emelkedése biztosító zálogát a köz miveltéset terjesztő tan-intézetek alapításában találni fel, s ezek felvirágozására minden nélkülűzhetőfillé-reinket örömmel áldozni!

Es ha e díszes épület egyik homlokzata már ennyi, a jövőt számunkra biztosító érzélemmel tölt el, nemcsak nem kétkedhetünk a szebb jövő felől, de sőt inkább midőn a más oldalon közelünkben tudjuk a legnagyobb magyart

gr. Széchenyi Istvánt, a minden körülmények közt a végzél felé folytonosan törekvő munkásság példány-képt, a tatica és modor nagy tanárát, midőn körülünk lengni éreztük a nagy eszmékért halált szenvedett dicsők lelkeit, s midőn végre az irók arczaírói, kik magasztos eszméik által halhatatlanná váltak, folytonosan sugárzand reánk teremő szellemök világossága, és mint a mult meg-örzö nekünk képét, hogy tanulnánk abból megörökítve mi is jellemünket a jövő nemzedék számára, s mint jelenleg ez épület kül homlokzatáról szólanak hozzánk a baza multjának nagy férfiai, úgy beszélendvén velők az e terem falait díszítend érdemesek arczképei lelkesítőleg ösztönözvén őket kötelességeik teljesítésére: biztosan remélhetjük is egy boldog jövő felviradását!!

Es mert ez hitem, örömmel üdvözlöm önöket e teremben! Foglaljuk el az új tét, mely előttünk megnyitott s szellemünkkel végig repkedvén a minket környező dicsők képeit, s eltelve azok érzelmével, munkáljunk folytonosan e város és baza javára az emberiség emelkedésére!! És ha a kitartó munkásság, nemes tettek által széppé, s fényessé tettük e város történelmét, s polgári kötelességeink pontos teljesítése következtében eljövend e népre Isten országa, a jutalom nem fog elmaradni tőlünk is, de áldot-tak leszünk unokáinkban örökkön örökké!!!

Ugy legyen!!!

Befejezés: Ezek voltak a Dézs új tanácsbaza el-készült része egyházi és polgári felszentelésének részletei. A legszentebb érzelmek, s legmagasztosabb eszmék tölték be ezek lefolyása alatt az új termeket. Vajha azok átmen-ve a nép lelkébe, vezérei lennének örökké, s hoznák fel az örök boldogság napját e városra és házra!!!

Közlő.

Maros-Ludas, jan. 30-án, 1862.

A hol hajdon itt Maros-Ludason a meghibogult Bezirksamt székel, ottan volt e hó 26-án a maros-bogati olvasó-egylet javára egy táncestély, mely 46 frt o. é. tiszta jövedelmet eredményezett. Számos látogatóknak örvendett, úgy hogy egy hamar oly népes és csinos kör vidéktőlünk nem gyűltekezett össze. A nők, egyik szebb s kedvesebb volt a másnál, úgy hogy bákirálynét sértés nélkül választani nem lehetett. A táncterem díszítése semmi igényt nem hagyott, a mi nagy érdeme Keskemény Samu mérnök és egylettagnak, ki igen sokat fáradozott e tárgyban. Isten tartsa azért sokáig! Februárius hó 16-kán újból lesz egy táncestély a bogati olvasó-egylet, egy a maros-ludasi és maros-bogati néposkolák javára. A zenét Salamon János fogja vezetni, mire fel van kérve s mit bizonyára nem tagad meg annyal inkább, hogy ily jótékony célra fog a táncestély lenni; ebből több jövedelmet reménylünk, mivel kevesebb költség fog létre jönni. A nagy urak nyáron falun, télen városban laknak, ezt a szokást mi falusiak annyiban elsajátítottuk, hogy miután városban nem, hát tánczolunk mi itt falun; de nem azért mintha nem bírnánk jókedvűnkkel, hanem hogy a jó célt elégeztük. Különbö-ben lehetne jókedvünk is, mert egy alkalmatlan vendégtől már megmenekedtünk, de maradjon az jobb időkre, majd mikor nem gondolkul a gondall.

Jószívvá látjuk a tisztelt szerkesztő urat és dolgozó társait a jövő táncvigalomra, hogy gyönyörködhesse nek egy mezősi társaságban, melyben az unio annyiban ki van mondva, hogy minden személy- s nemzetkülönség nél-kül jólalálja magát benne, bárki is legyen.

Ha ezen közlésem „szabad“ szóval fog üdvözlötni, úgy bátor leszek máskor is kopogtatni. *)

Öszinte tisztelője

egy olvasó egylettagnak.

Mathias me rogabat ut saltem mortis specie condempnatae illi inferendae mitigarem, ne videlicet viva sepeliretur secundum usum patriae hujus in delictis talibus incurantibus infligendum; ad quae rursum ego: nihil ego publica inquam jam sententia facere possum praeter executionem, nam sententiae pronuntiatum nec addi, nec detrahi citra mandatum regium, vel ejus vice gerentem potest. Secus libenter facerem et vel maxime eo nomine quod propinquus mihi frater ejusdem maritus defunctus fuerit.

His colloquiis inter nos finitis, quum jam iter ad locum executionis susceptum continuassem, accurrit mihi publicus quidam inclytae sedis famulus, cui etiam injunctum erat ut condempnatam saepe dictam custodiret, quo ego viso: quaero quid rei esset? qui respondit: nescio domine utrum sit notum dominationi vestrae quod dominus pater Mathias condempnatam istam promissionibus quibusdam mediantibus vult de ipsius religione deflectere, ad suamque allicere; ad quae ego respondi: nihil ego de hoc scio, quamvis apud me reverendus dominus pater fuerit, nihil tamen mihi de similibus quidquam dixit.

Interim vero his ego inductus rationibus, quod primo mihi cognatio aliqua intercederet cum saepe dicto;

Secundo quatenus una in religione mecum esset, ut etiam et amore religionis meae mihi filium meum Stephanum Gyéressy praere Szent-királyinam, tum quod ad executionis locum deduci curet, tum quod (si res ita sit uti famulus sedis mihi referebat) ipsi condempnatae meo verbo diceret, ne crediderit gratiam consecutum se fore, etiam si religionem mutaverit; factum enim impossibile est, ut vel genus mortis, ipsi per sententiam semel intentam per nos mitigetur. Adeoque habeat sine ullo respectu carnalis gratiae curam animae suae; quali nuncio meo per filium meum Stephanum Gyéressy facto, hoc modo titubans ista foemina intellecto consternatur. Nec quidquam aliud filius meus facere scivit, quam quod quomodo res se habeat ratione reformatae religionis, et reverendi patris domini Mathiae, Patribus nostrae religionis tunc in Szentkirály praesentibus notificet, iisque dicat ut percontentur foeminamque istam exquirant quam habeat, et teneat religionem, quaque in fide vellet mori.

Ad quam filii mei requisitionem dom. reformatae religionis praedicantes condempnatae isti personae obviam procedentes, ab eadem seiscitantur: qua esset, velletque mori in religione. Ad quod audiente concurrente multitudinem confessa est taliter: ego inquit

sum nata in fide calviniana, in eadem vixi, volo etiam in ea mori, iterantes interea praedicatores quaestionem eandem simillimo modo foemina condempnata se resolvit.

Quali ejusdem confessione praedicatores nostri hoc modo intellecta, Dominum patrem Mathiam admonuerunt, ne in messem alienam falcem suam immitteret, sed ageret quod suum est, et recedat. Interea vero subdignatur praedicator panitiensis, qui animae jam jam mulieris moriturae curam ageret, qui etiam ad tumulum moribundam instruxit spiritalibus; nec interim domino patre Mathia ullo modo ab eadem recedente; sed pariter mulieri condempnatae ad tumulum adistente.

Quoad vero locus executionis a pago Szentkirály paulo remotior erat, nos magistratus cum circumfusa turba ibamus foveam versus, cui inhumanda mulier saepe dicta erat — cui demum interdicta mora aliqua, etiam pastores cum reverendis patribus ad foveam supervenissent, nos visa disputatione utriusque partis ecclesiasticae, ego dixi audiente tota turba: non est ulterius contristanda anima hujus, nec suprema dominandum sed arbitrio ejus relinquendum, utrum dominum patrem Mathiam, an pastores nostrae religionis in extremis suis velit audire — ad quod iterum taliter confessa est condempnata toties dicta:

„Ego inquit in fide calviniana nata sum, in eadem fui, volo etiam in ea mori — quo dicto conversa est versus praedicantem Panitiensem, ac coram eo ad genua prolapsa est — precesque praecunte dicto praedicante ad Deum fudit. Interim vero reverendo domino patre Mathia nihil cessante, imo tum quoque ad istam mulierem verba faciente quando jam jaceret in fovea.

Et ut post haec in aures meas devenit haec fuerunt verba domini patris Mathiae ad condempnatam mulierem iterata: recede inquit a religione quam hactenus tenuisti, et sis catholicae religionis, quod si feceris delicta tua omnia ad meam animam summam pro iisue luam, et forte gratiam vitae quoque tuae obtinebo.

Ipsa vero dominus pater Mathias, dum in hospitio meo mutuo colloquebatur, nihil mihi significabat, quid cum muliere saepe fata haberet, praeterque quod ipsi gratiam sollicitabat.

Imo ad hunc usque diem nihil et filio meo Geresio, vel alius quod ad ignominiam domini patris Mathiae audivi — sed omnia caute et honeste sunt peracta etc.

Vége.

KÜLÖNFÉLÉK.

— Kolozsvárosi leköszönt tanácsa tegnap tartá végülést, melyen az ügyeket az új tanácsnak átadta. Erősen búcsu után mindnyájan a leköszönt népszerű polgármestert Pataki Józsefet szállításra kísérték.

— (Necrológ.) Nagyszalontai és feketebátori gróf Toldy Sámuel, Székely-Udvarbelyen folyó évi január 27-ére viradólág, élete 85. évében jobb létre szenderült. Az idvezült végső fiadéka vala azon főúri családnak, mely a Mátyás királytól kedvelt s Aranyunk által megénekelt hős Toldy Miklóson kezdve, négy század folytan annyira derék fiaikat adott a honnak, kik most a zöld asztal mellett, majd a harcmezőn valának bajnokai s nem ritkán száműzöttjei és vértanúi a haza boldogságának. Gyászolják leányai: Rákbel, Károlina Maurer Károlyné, Katalin P. Horváth Dánielné és Józsefa Száva Sándorné. Az idvezült családi nevét fejedelmi engedéllyel altábornagy gr. Toldy-Horváth János urra ruházta. Hült tetemeit január 31-én egy helybeli lelkész Bacsoni Ádám által tartott gyászbeszéd és ima után, nagy és fényes kíséret indította utnak a székelyföldvári családi sírbolt felé. Pihenjenek békén porrai 13 évvel ezelőtt elhalt neje Mara Katalin hamvai mellett!

— Sz. Udvarbelyről írják nekünk: Az utolsó gróf Toldynak temetési gyászkíséretén, hol város- és vidékből roppant nép volt jelen, keresztúlvágott egy katonai társaság. S midőn erre a nép ingerültségét elfojtotta, lejjebb hajtvá a Botos utcán, a gyászkíséret első felén újból áttört ugyanazon szekér. És a másodszori bosszantó eljárás is a higgadt, rendszertől nép elnézte. A gyászszerterást végező lelkész azonnal elégtételt kért a katonai parancsnoktól, tudatván egyszermind, hogy ha a hivatalos föllépte eredménytelen maradna: egyházi felsőbbrege útján kormányzó gr. Crenneville ő excejához folyamodik. De nem kétkedünk, hogy a kire ez utolsó Toldy családi nevét legfelsőbb engedély mellett hátrahagyta, gr. Toldy-Horváth János altábornagy ő excja sem fogja e botrányt elnézni. Sz. Udvarbelyen élelmiszerek ára jan. 28-án tisztabúza 5 ft 90 kr., elegy 5 ft 60 kr., rozs 4 ft 10 kr., zab 1 ft 70 kr., törökbuza 4 ft ausztriai mértéje; muntliet mázsája 14 ft 70 kr., búz fontja 13 kr. o. é.

— Háromszékről írják nekünk: Az adminisztrátor Daniel Inre már nagyon rég megérkezett Szentgyörgyre csöndesen, minden ünneplésséggel nélkül, senki nem is tudta mikor; feltűnő ellentété Kálnoki ünnepléssé kivonulásának, kit lovas csapat, s 48 szán kísért, s kitől a nép könnyes szemekkel vett búcsút. Dánielnak mindeddig nem sikerült nagy igéreteket mellett is egyetlen hivatalnokot is megtartani vagy kapni; még eddig mindenki visszautasította fényes ajánlatait, nagy fizetés és nyugdíj iránti ígéreteit, s így aligha a volt bezirkerekre nem leend szoruló. Még mindeddig Szentgyörgy városában se kapott Daniel ur főbíró, s így teljesen kormány nélkül vagyunk; de azért mégis a legnagyobb rend és csend uralkodik, dicsegetésre a mi józan eszű székely néptünknek. Vidékeinket roppant hó fedi. Nyilvános táncvigalmak nem tartanak.

— Szamosújvár tisztkara mult hó 28-án mondott le a már világszerte ismert okokból. Főbíró Lászlófi Antal, főkapitány Korbuly Manó s tanácsos Merza Lukács helyök maradtak, ugy a képviselők közül is négyen a városi majorsági pénztár megvédése tekintetéből. Főbíró Lászlófi Antal ideiglenes polgármesternek nevezetett ki, s egyszerűsége mind lön bizva a tanács szervezésével.

— Marosszéki közigazgatási szervezéséről megkaptuk rendes tudósításunkat, mely az általunk már magánlevél után közölt névsorral egyező, és így amaz teljesen hitelesíti.

— A „Kronstädter Ztg.“ tudósítása szerint egy társulat több brassói üzletemberekkel aludozást kezdett, melynek célja lenne a gázvilágítást Brassóban is életbe léptetni.

— Magyarország fővárosában a szinpadai rögtönzések ellen szigorú rendet adott ki, miután a budai magyar népszínház két tagja Virág és Párthényi okot szolgáltatott arra, hogy rögtönzéseik miatt pár napi börtönrre ítétesse.

— A pesti egyetem joghallgatói Verbőczy-egyletet szándékoznak alakítani, melynek célja, hogy a tagok a tudományok minden ágában önmagukat képezzék s a szónoklatban gyakorolják. Az előleges terv szerint minden tagnak kötelessége lesz két-két heti kitűzött határidőkre egy-egy tudományos dolgozatot készíteni, vagy egy jelesebb szónok beszédét elmondani.

— Egy szerencsétlen család. Olvasóink bizonyára emlékeznek egy a Lemoine-perre, mely a tórsi törvényszék előtt folyt, s melynek tárgya, hogy egy fiatal lányka Lemoine Angelika, anyja segítségével megégette gyermekét. Ez anya most ismét a törvényszék előtt van, de nem mint vádlott, hanem vádló. Azon család, melyből Lemoine származik, borzasztó szerepet játszik a büntető törvényszéknek évkönyveiben. A család ő-átja azon bírák között foglalt helyet, kik XIV. Lajos korszakában egy szemfényvesztőt máglyán égettettek meg. Ez igazságtalan bíró (mert a szemfényvesztési vád csak személyes gyűlölet takaró képenye volt.) fia, mint 70 éves ösz egy fiatal nőnél házasságtörési bűnben találtatott s a nő férjétől megöletett; ennek fia ittasságában kitörte nyakát; ennek fia a conventben tilt és XVI. Lajos felett mondta ki a vér-ítéletet; ennek fia végre, madame Lemoine atyja örültségben halt meg. Lemoine asszony fivére is örvöngő, és nővérét Lemoine szintén örültségi váddal illeté a t. szék előtt, hogy gondnok neveztesse ki számára. Lemoine különben most is börtönbent ül, és rokonai által eszközölteté a bevádlat. Ezek azonban szépen felsültek, mert kiderült, hogy Lemoine nővére tökéletesen eszén van, s csak azért akarták örültné nyilvánítani, hogy 800,000 franknyi vagyonát foglalhassák le.

— Valamint nálunk, ugy Magyarország alsó vidékein több nap óta szakad az eső.

— A bécsi cs. kir. ministeriumban az 1863-dik év pénzügyi előterjesztvényén dolgoznak.

— A Duna áradása. Folyó hó 1-sőjéről írják Pozsonyból, hogy a Duna vize déli 12 óra után 15 lábnyira emelkedett; a jég megindulását ugyanekkor a várhegyről két ágyulóvész hirdeté, félóra mulva új vészlővések: a víz 16 láb (a rendes vízáláson felül). Fél 2-kor a jég újra megállt, a víz megáradt, a Dunapart s a Lander-utca víz alá merült; a víz délután 3-kor 17 lábnyira volt, s a vészlő nőtön nőt; a lakosság az alantabb fekvő utcákból kiköltözött. A Duna Linex és Steinnál is kiöntött. Az Inn vize nagyobb, mint valaha.

— A marhavész állását Magyarhonban illetőleg, hivatalos forrásból merítjük, hogy a járvány 13 megyére és a Jász-kun-kerületre terjedt vala. Kitérése napjától jelen év január 31-ig 101 helységben dühöngött, melyekben 59,648 darabnyi szarvasmarha létszámából 9279 megbetegedett; — ezekből gyógyult 1369, a ragálynak áldozatul esett 6956 darab; — állatorvosi ápolás alatt áll még 867, levágott 118; — tehát az összes marhavészesség 8075 darabra rug, azaz a megbetegedett marhák összegének körülbelül 77%-ja. — Jelenleg a járvány a legtöbb megyékben nagyrészen már megszűnt.

— Felhívás. A pesti jótékony nő-egylet hivatásának érezte szegényei részére e nem a legörzsasztinűbb körülmények közt is bálakat rendezni. Midőn a m.-vásárhelyi jótékony nő-egylet is egy álarozos-bált ad folyó hó 22-kén az Apolló-teremben, csak annak lön utánzója. A bál éjféli előtti ideje nagyobbára az álarozosok szerepkörének lejáráására lesz száruva s csak aztán kezdődik a csárdások sora. A város és vidéki lelkes ifjúság felkérjük részvételre megjelenésre, ha nem is annyira az élv és táncz kedvéért mint szorakozás s némes társalgás, hanem inkább a jótékonyaság gyakorlásáért. Kedves honleányainknak mondanunk sem kell, hogy meglevő, vagy nem költséges öltözetekben jelenjenek meg; legszebb öltözk az arcok szépsége és lelke nemessége, mely mindig kedves a honfiak előtt. Részvétre hát az ügyért, annak javára! Marosvásárhelyt, febr. 3-kán 1862. — Szilvási Sándorné, mint a m.-vásárhelyi jótékony nő-egylet másod elnöke. Száva Farkas m. k. jegyző.

POLITIKAI HÍRÉK.

Angolország. London, jan. 31. A „Times“ a római kérdésben Thouvenel és Lavalette közt váltott sürgönyökről szólván, azon reményét fejezi ki, hogy Franciaország nemokára visszavonja csapatait Rómából. Mire vár Franciaország? — kérdi a „Times.“ Talán újabb bizonyítékra, arra nézve, hogy mily befolyástalan tanácsadója a pápának? Vagy talán valamely nyílt összeesküvés vagy támadásra az olasz nép ellen? Vagy azért késik, mert jövedelmeit otthon elhelyezni nem tudja, vagy mert a világ nincs tisztában, azon hatalom politikája és lényege felől, melyek védelme alatt áll? Vagy azt akarja, hogy Európa azon, a pápa és tanácsosai által is vallott következtetésre jusson, hogy Franciaország, dacára annak, hogy tanácsait, közbenjárását visszautasították s politikáját meghusították, még sem meri megengedni, hogy azon kis olasz fejedelem, ki Sz. Péter örökségét oly rosszul kormányozta, alattvalóival végezze el a kérdést. Ugy látszik azonban, hogy a city-lap reménye ezuttal még nem fog valósulni. Legalább ide mutat Thouvenelnek azon közelebről érintett legújabb jegyzéke, melyben a francia csapatoknak továbbra is Rómában tartása a pápa világi hatalmának védelmezésével van indokolva; s melynek keletkezéséről az alább, olaszországi rovatunk alatt közölt turini tudósítás némi felvilágosítást nyújt.

Franciaország. Páris, jan. 31. A „Moniteur“ nek igen jól esik, hogy a trónbeszéd Londonban és Berlinben jó hatást gyakorolt, hogy a pénzeszarnokok azt mindennél áremelkedéssel fogadták, s főleg hogy a porosz király hízolgének találta magára nézve a császár barátságos szavai. Nagy fontosságot helyeznek Párisban arra, hogy Oroszországban az idén nem tartották meg azon halátonnepélyt, melyet évenként a francziák elűzésének emlékére szoktak megtartani.

Olaszország. Turin, jan. 31. A „Journ. d. Deb.“ nak írják: Bizonyos, ritkán-csaló jelek szerint a hirhét gennai bizottmány egy újabb csapásra készül. Toborzások, fegyvervásárlásokról sat. beszélnek. Hogy a szándékolt hadjáratnak mi a célja, annak a tudósító nem járhatóat végi-re; de a szándék maga áll. Gennában 1200—1500 lengyel és magyar van, kik mindig készen állanak bármely kalandra. Ugy látszik, a kormány figyelmeztetett a bizottmány mesterkedéseire, s őrszettel kísérteti. Megnyugtatól szolgálhat azonban, hogy Garibaldi semmit sem akar tenni, a mi a király politikájának ellenére lehetne.

Turin, jan. 28. A „Donau Ztg.-ot“ is következőleg tudósítják: Az egyházi államban külsőben levő változásokról szállongó hírok ismét izgatásokra ingerlek az itálialisimiket. Florenzben és a római határokon igen sok forradalmár s azok között több magyar menekült tartózkodik, ugy hogy könnyen gyanítható, hogy ott rövid időn egy szabad csapat alakul. Azonban az is meglehet, hogy feladatuk csak az, hogy nyugtalanságot és tiltóteket idézzenek elő az egyházi államokban. E célra a készültek már rég megtették. Legalább semmi eszközt nem hagytak megkísértetlen arra nézve, hogy a pápai alattvalókat elesébitsák s ez utóbbiak részéről nem kis ragaszkodásra mutat fejedelmük iránt, hogy a csábítgatásoknak mindeddig ellentáltak.

Róma, jan. 29. Lavalette urnak legközelebről ismét találkozása volt Antonelli bibornokkal, mely alkalommal a francia követség egész nyomatekkel sürgette Rómának Olaszországgal kibékülését, mit küldetése céljának nevezett. A bibornok, ki a pápa nevében beszélt, azt felelte, hogy Róma rendíthetlen marad. Szerinte a pápának semmi oka nincs békével kibékülni, ellenben a forradalomnak és Piemontnak igen nagy okai volnának a papától bocsánatot kérni, s az igazság és vallás jogait újból elismerni. A pápa — tévé hozzá a bibornok — semmitől sem fél, mert ő ugy Rómában mint azon kívül pápa és pápának marad, s utó-

dai sem fognak egy szótat is változtatni azon, a mit ő mondott. Az „azon kívül“ szó annyira nyugtalanította Lavalette urat, hogy azonnal a kérdést intézte a bibornok államtitkárhoz: avagy szándéka volna-e IX. Pius ő szentségének Rómát elhagyni? Mire a bibornok azt felelte, hogy IX-dik Piusnak kötelessége mindent megtenni, mi által a pápa függetlenségét és szabadságát megóvjá, és hogy ő szentsége egy pillanatig sem fogna habozni, e függetlenséget az örök városban kívül is keresni, ha Franciaország a maga hatalmával és helyzetével visszaélve, ezen nevéteses kibékítés ügye alatt, felnyitná a kapukat a bitorlóknak. — A fennebbi tudósítást az igazmondóságáról híres „A. Allg. Ztg.“ közli ugyan; azonban ha nem is volna történetileg igaz, előzményül mindenesetre talál Thouvenel ismeretes sürgönyéhez.

Róma, jan. 31. Az egyházi nagy gyűlés csakugyan meg fog tartatni. Január 18-án aláíratott a meghívó levél a cath. egyház valamennyi püspökeihez. A francia diplomácia ellenzette e gyűlést, mivel szélsőségekig menő határozatoktól tart; a melyek azonban a másik szélső pártnak Olaszországban valószínűleg nagyon inyére lesznek.

Németország. A kurhesseni ügyben, mely e pillanatban tulajdonképpen sarkpontját képezi a német kérdésnek, Auszria, a „Wiener Corr.“ szerint, e tárgyban tett előbbi lépéseinek folytatásúl megkísérti még egyszer diplomatiail uton közbelépni, s azon sürgető tanácsot adja a fejedelmi kabinetnek, hogy a fenálló jognak s az ország ismeltelve kimondott egyhangu akaratának engedeve, végre állítsa helyre a rendet. Ha Kasselben, mint bizonyos oldalról annyiszor ismételve állítják, minden eshetőségre Auszria oltalmára és segélyére támaszkodnak, a „W. Corr.“ szerint keserűen fognak csalatkozni. Auszria minden irányban következetes eljárást követend.

Ausztriának a német kérdésben követett politikájára vonatkozólag a „Fremdenblatt“ tudni akarja, hogy azon német udvarok, melyek teljességgel nem hajlandók, magukat a porosz főnökségnek előre alávetni, be sem várva a bécsi kabinetnek a szövetségi alkotmány népies átalakítását tárgyzó nyilatkozatait, együttes lépést tettek Berlinben, határozott óvásuk kijelentésére azon álláspont ellen, melyet a porosz kabinet Németország ügyében elfogal. — Melyek voltak ezen óvást tevő udvarok s mily modorban történt az együttes fellépés, a „Fremdenblatt“ nem írja.

Berlin, febr. 2. A haladó pártiak tegnapi értekezletében többek közt a német kérdés is szőnyegre hozatván, három, lényegében teljesen egyező indítvány merült fel: Frese, Vitchow és Twesten képviselőktől. A három indítvány szerkezeti egybeöntése választmányra bízottat. A dr. Frese indítványa így hangzik: „A követek háza mondja ki, hogy 1) a szabadság és a porosz, valamint a német haza hatalmának érdeke sürgőleg parancsolja, hogy a királyi államkormányt az egyetemes német szövetségi alkotmány átalakítását haladéktalanul és egész komolysággal kezébe vegye. 2) Ezen átalakítás kérdésének egyedül lehetséges és egyedül helyes megoldása Poroszország azon politikájában rejlik, mely egy egységes, monarchiai, porosz német központi hatalom, és egy nemzeti parlament felállításának kettős célját nyilván bevallja s azt azon erőfeszítéssel követi, melyet az ügy nagysága kíván, s az ügy igazsága eredményez. 3) Állandó támogatásának ígérete mellett hja fel a követekháza a királyi államkormányt egy ily politikára, s midőn a célra vezető eszközök megválasztását általában belátására és hazafiasságára bizza, ajánlja mint legalkalmasabb utat, a német érzelmű badeni nagyherczegi és más barátságos kormányokkal közremunkálást. 4) Indokok: A német alkotmányos viszonyoknak a jelen szövetségi alkotmány melletti bizonytalansága; Németországnak jelen szétdaraboltasága melletti erőtlensége s egy egységes hatalom szükségessége a nemzeti érdekek megóvására; azon lehetetlenség, hogy ezen érdekek oltalmazását egyedül Poroszország ereje hosszaton kitarthassa; azon igény, mely Poroszországot, mint legnagyobb tisztá német államot, a Németországbani első helyre nézve megilleti; az e tárgyfellelti szövetségi tanácskozással megdősége.

Dunafejedelemségek. Bukuresti tudósítások szerint az uniótnep megülésére 80,000 arany van megszavazva, Bukurestben még soha sem látott nagyszertű ünnepléssel akarják az egyesült Romániát üdvözölni. A fejedelmet a napokban várják Jassyból, hogy az egyesült kamarákat jan. 24-kén (ő szerint) megnyissa.

A francia befolyásnak a kormányzat minden ágában tapasztalt növekedése ellen folyvást hangosabb a panasz, s több oldalról lehet hallani: Oláhország nem Oláhország többé, hanem egy francia departement.

Mexiko. Veracruz, dec. 31. A „Moniteur“ nek írják, hogy a Mexikóban uralkodott tulságos izgatottság csillapulni kezd. A kiegyezkedés eszméje nem bélyegzetik előre is hazaárulásnak. Szembetűnő jelei vannak egy oly párt alakulásának, mely hajlandó elszakadni egy oly kormánytól, mely annyi nyomort árasztott az országra. A mivel osztálybeliek nem kívánják a bábort s a nép értelmebb része egyesülni ohajt egy független alkotmányos egyeduralom alatt. A hangulat olyan, hogy egy külsőleges heczer könnyen megnyerné a nép rokonszenvét. A szövetkeztettek azonban őrizkedniök kell, nehogy oly igényekkel lépjenek fel, melyek hódítási terveknek látszhatnának s a nemzeti önértéket sérteni fognak.

A „Times“ mexikói levelezője írja dec. 29-ről: Európából, az egyesült nagyhatalmak terveiről érkező és országunkra szóló hírek nagy feszültségben tartanak bennünket, mindenek előtt pedig az a hír érdekel, hogy Miksa osztrák főherczeg a trónjelöltek közt van. A ki csak ismeri a mexikói viszonyokat, nem fogja tagadni, hogy az eddigi kormányforma el volt hibázva. 40 év óta számtalan forradalom tört ki az országban. 58 elnöke és 27 különféle alkotmánya volt már, s e mellett mégis oly zsarnokság uralkott az országban, mely bármelyik őnuralkodó által kormányzott biródalomnak szegényére válnék. Egy ember élete vagy birtoka sem volt biztosítva az önkény ellen. A hatalmat min-

*) Mindig szivesen látjuk s általában örövendünk, ha a vidéki élet lapunk minél inkább viszzatükröztethető.

denki arra használta fel, hogy megtöltse zsebét. Oly gazdálkodás ellen csak egy orvosság van, s ez a felvilágosított despotizmus behozatala.

Ujabbak. A birodalmi tanács képviselőházának febr. 4-én ülést kellett volna tartania, miután azonban még feltizenegykor sem jött össze annyi képviselő, a háznak jelenléte a határozathozatalra szükséges, az elnök, a házszabályok 28. §-sa értelmében a legközelebbi ülést másnap 10 órára tűzte ki.

— A „P. L.”-nak írják Bécsből: A pénzügyminiszter kimerítő előterjesztést tett a pénzügyi választmánynak a nemzeti bankkal folytatott tárgyalásokról. Ezek azonban csak részben valának kielégítőek, miután meggyőződtek, hogy azok által a valutakérdés rendezéséhez alig történt közeledés, a mi pedig elvégre is a főkérdés volna.

— Bécs, febr. 5. A birodalmi tanács alsóházának mai ülésében a pénzügyminiszter felvilágosításokat adott a deficit fedezéséről. Reméli, hogy nem sokára kiegyezés fog létre jöni a nemzeti bankkal. A kormány

azonban ettől függetlenül szándékozik a szükséges pénzeszközöket megszerezni. Közel 150 millió kötvény értékesítése és kölcsön, egyidejűleg lehetetlen; új adó kiadása 1862-re gyakorlatilag. A kormány tehát elhatározta a sóár, helyegilleték, répacukor-fogyasztási és egyenes adók felemelését, mi 32 millió bevételi többletet eredményez. A pénzügyminiszter reményli, hogy az idevonatkozó törvényjavaslatokat február közepén előterjesztheti; s végül közli, hogy az első évnegyed valószínű kiadása 15 millióval kevesebb az előlegesen számítottnál.

— Bukarest, febr. 3. A forradalmárok izgatásai következtében a parasztok több faluban mozgásban vannak. Január 24-re Bukarestbe akartak menni. Notaras alpräfectet, a ki fel akarta őket tartoztatni, megölték, az államügyészt bántalmazták. Kuza fejedelem csapatokat küldött ellenük hogy utjokban erővel tartóztassa fel.

— London, febr. 4. A „Morn. Post” jelenti: A hatalmak megegyeztek, hogy Mexiko főváros ellen induljanak s ott Ferdinánd Miksa főherceg részére szavazzassák a népet. A hadsereg egy időre ott maradnak.

— Uj-York, jan. 21. Az új győzelem, melyet az egyesült államok hadserege Kentuckyban nyert, valószínű. Az ütközet reggeli 6 órától estig tartott. A külföldi közlések nagy rendetlenségben szaladtak. A veszteség mindkét részről tetemes.

Gabonaár Kolozsvárt Febr. 6-án 1862.

(Bécsi mérője osztrák értékben.)

Tisztabúza 5 frt — kr. Elegybúza 4 frt 20 kr. Rozs 3 frt 70 kr. Árpa — frt — kr. Zab 1 frt 50 kr. Török-búza 3 frt 40 kr. Pityóka 1 frt 70 kr. Marhahús 15 kr.

Távirati tudósítás a bécsi börzéről

Február 7-kén: Nemzeti kölcsön 83.90. 5 % Metalliques 69.70. Bank-részvény 810. —. Hitel-részvény 197.50. Váltó Londonra 138.30. Ezüst 137.50. Arany 6.55.

Február 4-kén: Urbéri kárpótlási kötvény: Magyar országi 70. —. Erdélyi 66.50.

T. és felelős szerkesztő DOZSA DÁNIEL.

H I R D E T É S E K.

HIVATALOS.

(468)
Sz. 483.

H I R D E T M E N Y.

(1—1)

Bélyegezett levélborítékok, a melyek a levél feladás előtt tévedés vagy véletlenség által használhatatlanná lettek, ugyanazon értékű bélyegezett új levélborítékok ellen becsérélhetők, és az utóbbiakért nem a bélyeg érték, hanem csak a fél-krajczárú szabott kiállítás díj fizetendő.

A becsérlés minden postahivatal, posta kiadóságnál és levélbélyeg eladási helyen történhet.

A becsérlésre hozott levélborítékokon a posta keze nyomának lennie nem szabad, az elszakított borítékoknak pedig minden egyes részét elhozandók.

Nagy-Szeben, január 31-én 1862. Az erdélyi cs. k. postaigazgatóságtól.

(462)

Sz. 339 1861.

H i r d e t m e n y.

(2—3)

A beszercei városi és vidéki hatóság, mint törvényszék részéről, özvegy Decani Luiza, mint részes örökösnek s mint Decani Lajos és Ernő gyám-anynnyuk, továbbá Decani Károly és Decani Gusztáv, valamint Berger Károlynak, mint Decani Albert gyámoka, s Decani Lajos és Ernő segéd-gyámokának, erre vonatkozó folyamodások következtében, az 1860-ik év január 18-án elhalálozott beszercei rendőrigazgató Decani Károly hagyatékához tartozó, Beszercezen a belvárosban, kórház-utczában, 33 sz. alatt, délről az utóbb nevezett utczával, nyugotról: Konnerl mészáros lakházával, északra: Elisabeth utczával s kelet felől: szappanyos Berger Traugott telkével határos ház-birtoknak, mely a rajta lévő ház, udvar és kert mellett, előszárny-épületre osztva; földszint kapu bejárással, két külön szobával, alkofennel, fűs-kamarával, konyhával, pincze bejárással, két elő s két nagyobb tolnézével, az emeletbe feljáró lépcsőzettel, gabonással, gyümölcs-tárolóval, árnyékszékkel; továbbá az emeletre, nyolcz szobával, egy alkofennel, előteremmel, két konyhával, kamarával, karzattal, árnyékszékkel, hűtő-fűrésszel; valamint több osztályú alkotrészekből álló gazdasági építményekkel u. m. mosó helyszínnel, hordó színnel, borju-pajzával, istállóval, szeker-színnel, marha-pajzával ellátva; mely utóbb érintett gazdasági épületek, alkotrészek és helyiségek 1856-ik év május 1-étől 1862-ik év április hónap végéig a m. cs. kir. kincstár részére történt bérbeadás alkalmával raktaókul adtak ki, — törvényes elárverezése, ezen helyben hagyatva, egyszersmind megjegyeztetik, miszerint ezen árverezendő telek irányában biztosított hitelezőknek zálog-joguk az eladási ár tekintetbe vétele nélkül fenn maradand.

Mely árverés ezen, azon megjegyzéssel kísért nyilatkozat mellett tétetik közhírré: miként az árverezési feltételek, az erre vonatkozó táblázati kivonatokkal együtt, az alólírt városi és vidéki tanácsnál mint dologi s gyám-bírói törvény-hatóságnál, megismerhetők. Az árverési határidő folyó 1862-ik év február 28-ik napján délelőtt 9 órára tűzött, mely alkalommal az említett birtoknak többet ígérő utján, s az itt levő eladási feltételek mellett eladása a felkeltési árösszegnek alapjául szolgáló 13.675 frt 20 kr. o. é. becsár lejjebb szállítása nélkül, a beszercei tanácsnál fog történni; midőn minden árverező köteles leendő magát 1367 fr 70 kr. o. é. bántapénzzel ellátni.

A vételár 5 részletekben fizetendő.

A városi és vidéki tanács hatóságtól, Beszercezen január 20 1862.

(463)

2272 1861

Csödhirdetmény.

(2—3)

A Kolozsvár városi tanács, mint csödbíró, ezennel közhírré tétetik: miszerint helybeli vendéglős Aigner Ferencnek minden bárhol található ingó és ingatlan javaira a csőd megnyitását: s pertügyelőül Csulak Dániel, tömeg-gondnokul pedig Deák Ferenc urak, választásig ideiglenesen kinevezettek. Ennélfogva mindazok, kik a csőd alá került javakhoz bármint igényt tartanak vagy őket illetné, ezennel felhívattak, hogy ebeli igényeiket rendszeres beadványok mellett írásba legfőlebb 1862-ik év mártius 10-ig ezen törvényszéknél jelentsék be, ellenesben az őket illető tulajdoni, elsőbbségi, vagy zálog-jogra nem tekintve, a csödtömeghez minden igényeiket elvesztik. Egyszersmind a csödhitelezőknak nem tekintve, hogy az ideiglenes pertügyelő és tömeg gondnok megerősítése vagy mások felszólíttatnak, hogy az ideiglenes pertügyelő és tömeg gondnok megerősítése vagy mások választása végett 1862 év mártius 15-én délután 3 órakor ezen törvényszéknél anyanyival bizonyosabban jelenjenek meg, mivel meg nem jelenés esetén azokak kinevezése a csödtörvény szerint a még nem jelenők részére hivatalból fog rendeltetni.

Végül mindazon hitelezők, kik ellen a közadós a vagyonátengedés kedvezményeit igénybe vette; e részbeni nyilatkozat tételvégett 1862 évi mártius 13-án délután 3 órákorra azon hozzáadással hivattak meg, hogy azon hitelezőkre nézve, kik azokat csőd alá kerültek önként meg nem engedik, a közadós ellen indított büntető bírósági vizsgálat után fog határozat hozatni.

A Kolozsvár városi tanácsától, mint csödbíró, december 31-én 1861.

Gothárd József főjegyző.

(459)

Sz. 78 1862

H i r d e t m e n y.

(3—3)

Az erzsébetvárosi Tanács, mint törvényszék által ezennel közhírré tétetik: hogy erzsébetvárosi kereskedő Szenkovics Miklós részére orsz. ügyvéd Ötves Bogdán által a múlt év november 21-ről 481 sz. alatt beadott azon kérelme folytán, melynélfogva erzsébetvárosi Csiki Mária ellen 525 frt o. é. és annak járuléki végrehajtás utján folyó lere a törvényes árverés elrendelését kéri az adósnak Erzsébetvárosában levő ingatlan belső birtokára; ugymint azon házra, mely 360 sz. alatt a piacon vagyon, és 2800 frtra becsültetett. —

Nyomatott az ev. ref. főtanoda betűivel. (Bel-farkasutca 74 sz.)

A már megtörtént zálogolás és becslés alapján az árverés ezennel elrendeltetett, és annak keresztültételére a folyó 1862-ik év mártius 3 és április 3 délelőtti 10 óra, árverési helyül pedig Erzsébetvárt ott helyt a házánl tétetik ki.

Mi oly formán tétetik közhírré, hogy a fenn kitett realitas az első árverési határnapon csak is becsáron, vagy azon helytől, a második határnapon pedig a becsáron alól is az ezen törvényszék iródjában a hivatalos órákban megtekinthető árverési feltételek mellett a többet ígérőnek el fognak adatni.

Egyszersmind mindazok, kik a fenn kitett realitashoz bármint jog címén igényt tartanak, ezennel felhívattak, hogy ezen igényeiket a fenn kitett első határnapig ezen törvényszéknél olyatén jogigényeik elvesztése terhe alatt bejelenteni el ne mulasszák.

Sz. k. Erzsébetváros tanácsa 1862-k év január 28-án tartott üléséből.

(460)

Másolat 1712 1862 Korm. számhoz.

Másolat 995/43 1862 számhoz.

(3—3)

H i r d e t é s.

A magas pénzügyi ministeriumnak 1862-ik január hó 4-én 70542/3080 szám alatti rendelete következtében, a december 25-én 1861-ben [Bírod. törv. lap 1862-re III dar. 5 sz.] kelt legfelsőbb határozatnál fogva az eddigi marhasó árak helyébe folyó év január 20-ától kezdve következő leszállított árak lépnek életbe u. m.

a cs. k. sóhivatalnál	-	Marosujvárt	1 frt. kr.	} bécsi mázsa
" " " "	-	Dézsaknán	1 " "	
" " " "	-	Parajdon	1 " "	
" " " "	-	Thordán	1 " "	
" " " "	-	Vizaknán	1 " "	
" " " "	-	Maros-Portuson	1 " 30	
" " " "	-	Maros-Solymoson	1 " 35	} egy
" " " "	-			

s egyuttal ugyan azon határidőtől kezdve a szeptember 5-én 1858-ban [Bírod. törv. lap 186 sz.] kelt legfelsőbb határozattal helybenhagyott marhasó árak érvénytelenítettek.

A cs. kir. országos pénzügy igazgatóságtól N-Szeben január 17-én 1862.

NEM HIVATALOS.

STEIN JÁNOS

könyvtárusnál Kolozsvárt kapható:

ORSZÁGOS KÉPES NAPTÁR 1862-dik évre.

Szerkeszti: Girókuti P. Ferencz. Ára 1 frt 50 kr.

PROTESTÁNS képes NAPTÁR

1862-dik évre. Ára 50 kr.

Utasítás

Az Erdélyben megszüntetett tizedbejelentések valószínűsítási eljárásról, mely a hajdoni urbér-jogosított földesurak, ügyvédek, meghatalmazottak sat. szóval mindazoknak, kik urbéri tized-járandóságok valószínűsítésével foglalkoznak különös figyelmükbe ajánlatik.

Ára 50 kr. Osz. ért.

A keresztségnek és az úrvacsorájának jelentőségéről, Menyhárt János debreczeni ref. főiskolai hittanártól. Ára 60 ujkr.

Történelmi kalászkok 1603—1711.

A vargyasi Daniel-család irattárában levő legnagyobbbrészt eredeti kéziratok után kiadta Daniel Gábor, szerkeszté Thalý Kálmán. Bethlen Gábor, Kemény János, Béli Pál és II. Rákóczi Ferencz sajátkezű leveleinek könyomati másolataival. Ára 2 frt 40 kr.

Mese-lomb. Jó gyermekek számára. —

12 színezett képpel. Ára 40 kr.

Ügyvédek és perlekedő felek kézikönyve. Tartalmát teszik a magyar törvényben előforduló perek: ki, ki ellen, mi uton, mely bíró előtt s minő tárggyért perlekedik? mit kell bizonyítani, s minő törvényeket lehet idézni? Az ország-bírói értekezlet javaslatai nyomán ujonan átdolgozott 4-ik kiadás. Ára 1 frt.

Rege-csarnok. Jeles gyermekek számára, képpel, ára 40 kr.

Kézay Simon mester magyar krónikája. Fordította Szabó Károly. Ára 1 frt.